

කාන්තාරකරණය හා නියඟය පිටුදැකීම පිළිබඳ අන්තර් ජාතික දිනය- 2020 ජූනි 17

World Day to Combat Desertification and Drought

ආහාර, සත්ව ආහාර හා තන්තු. - තිරසර ලෙස නිපදවමු, පරිභෝජනය කරමු

Food. Feed. Fibre.- Sustainable Production and Consumption

කාන්තාරකරණය පිටුදැකීමේ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය 1994 ජූනි මස 17 දින ප්‍රංශයේ පැරිස් නුවරදී සම්මත කර ගන්නා ලද අතර එම දිනය සිහිපත් කිරීම සඳහා සෑම වසරකම ජූනි 17 දින කාන්තාරකරණය හා නියඟය පිටුදැකීමේ දිනය ලෙස එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් නම් කරන ලදී. සෑම වසරකම ජූනි 17 දින කාන්තාරකරණය හා නියඟය පිටුදැකීමේ දිනය ලෙස විවිධ තේමාවන් ඔස්සේ අන්තර් ජාතික වශයෙන් සමරනු ලබයි. කාන්තාරකරණය හා භූමි භායනය පිළිබඳව මහජනතාව ඇතුළු විවිධ පාර්ශ්වයන් දැනුවත්කර එම තත්වයන් වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම මෙම දිනය සැමරීමේ ප්‍රධාන අරමුණවේ.

කාන්තාරකරණය හා නියඟය පිටුදැකීම පිළිබඳ අන්තර් ජාතික දිනයේ මෙවර තේමාව වනුයේ “ආහාර, සත්ව ආහාර හා තන්තු.” තිරසර ලෙස නිපදවමු, පරිභෝජනය කරමු (“Food. Feed. Fiber.”- Sustainable Production and Consumption) යන්නයි. මෙම තේමාව මගින් භූමිය හා පරිභෝජනය අතර ඇති සම්බන්ධතාවය පිළිබඳව කාලීන වශයෙන් වැදගත් කතිකාවක් නිර්මාණය සඳහා පසුබිම් සපයනු ලබයි.. මිනිසුන්ගේ අසීමිතවූ පරිභෝජන අවශ්‍යතාවයන් සැපිරීම සඳහා සිදු කරන නිෂ්පාදකයන් නිසා භූමියට සිදුවන හානිය පිළිබඳව හා භූමිභායනය නිසා මතුවන අහිතකර පාරිසරික, සමාජ, ආර්ථික බලපෑම් පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත්කිරීම හා ඔවුන්ගේ ආකල්ප වෙනස් කිරීම මෙම තේමාවේ අරමුණයි.

ජනගහනය වැඩිවීම, ආදායම් තත්වය ඉහළ යාම හා නාගරීකරණයත් සමගම ආහාර, සත්ව ආහාර හා රෙදි පිළි නිපදවීම සඳහා අවශ්‍ය කෙඳි සඳහා ඉල්ලුම ඉහළ යයි. එම ඉහළ යන ඉල්ලුමත් සමගම ඒවා නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩි වැඩියෙන් භූමිය භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් ඒ සඳහා ඉඩම් ලබාගැනීමට තරගකාරිත්වයක් ඇති වේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විශාල වශයෙන් ඉඩම් භාවිතා වීම නිසා අධික වේගයකින් භූමියේ ඵලදායිතාව (සරුබව) අඩුවේ. ඉඩම්වල සරු බව අඩු වීමත් සමගම වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා වැඩි වැඩියෙන් රසායනික ද්‍රව්‍ය පසට එක් කිරීමෙන් භූමියට සිදු වන හානිය තවදුරටත් ඉහළ යයි. තවද බෝග වගාවට නුසුදුසු අධික බැවුම් සහිත ආන්තික භූමි නිසි පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම යොදා ගැනීමකින් තොරව භාවිතා කිරීම, පාංශු බාදනය, නාය යාම් වැනි ගැටළු රැසකට මග පාදයි. එමෙන්ම වනාන්තර හා ස්වභාවික පරිසර පද්ධතීන් ගෙන් යුතු ඉඩම් කෘෂිකර්මය හා වෙනත් භාවිතයන් සඳහා යොදා ගැනීමෙන් ස්වභාවික පරිසරයට හා ජෛව විවිධත්වයට දැඩි ලෙස බලපෑම් ඇති කරයි. මෙලෙස පෙරදි සරුසාරවූ භූමිවලින් හෙක්ටයාර් බිලියන 2ක් වැඩි භූමි ප්‍රමාණයක් මේ වන විට භායනයට ලක්ව ඇති බවත් ස්වභාවික පරිසර පද්ධතීන්ගෙන් 70% වඩා ප්‍රමාණයක් යම් පරිවර්තනයකට භාජනය වී ඇති අතර එය 2050 වසර වන විට 90% දක්වා වැඩි විය හැකි බවත් වාර්තාවී ඇත.(තොරතුරු -www.unccd.int)

කෘෂි කර්මාන්තය, සත්ව ආහාර හා කෙඳි නිෂ්පාදනය වැනි ක්‍රියාවලීන් දේශගුණ විපර්යාසවලට හේතුවේ. කෘෂි කර්මාන්තය සහ වෙනත් භූමි පරිහරණයන් නිසා හරිතාගාර විමෝචනයෙන් 1/4ක් පමණ සිදුවේ. ඇඟලුම් හා පාවහන් නිෂ්පාදනය නිසා හරිතාගාර වායු විමෝචනය 8%ක් පමණ සිදුවන අතර එය 2030 වසර වන විට 50%කින් පමණ ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එලෙසම දේශගුණික විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම නිසා මතුවන නියඟය . ගංවතුර. නායයාම් වැනි තත්වයන් ඉහළයාම හේතුවෙන් ඉහත අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම පිණිස යොදා ගත හැකි භූමි ප්‍රමාණය තවදුරටත් අඩුවේ. එහෙයින් ඉහළ යන ජනගහනය සහ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීමට ඉදිරියේදී අවශ්‍ය භූමි ප්‍රමාණයන් සපුරා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. අපගේ සුපුරුදු පරිභෝජන රටාවන් හා ක්‍රියාකාරකම්, වඩා කාර්යක්ෂම සැලසුම් හා තිරසාර ක්‍රියාකාරකම් බවට පත් කිරීම තුලින් ආහාර, සත්ව ආහාර හා කෙඳි නිපදවීම සඳහා ඉදිරි භූමි අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගැනීමට අපටද දායක විය හැකිය.